

UDKAST

Forslag
til
Lov om ændring af straffeloven
(Styrket indsats mod farlig kørsel)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 976 af 17. september 2019 som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 349 af 2. april 2020, lov nr. 882 af 16. juni 2020, lov nr. 883 af 16. juni 2020 og senest ved lov nr. 968 af 26. juni 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 119, stk. 4, 1. pkt., ændres »ellers« til: »i øvrigt«.
2. I § 241, 2. pkt., ændres »eller særligt hensynsløs kørsel,« til: »særligt hensynsløs kørsel eller de groveste hastighedsovertrædelser,«.
3. I § 249, 2. pkt., ændres »eller særligt hensynsløs kørsel,« til: »særligt hensynsløs kørsel eller de groveste hastighedsovertrædelser,«.
4. I § 252, stk. 1, ændres »volder« til: »forvolder«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. marts 2021.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget *Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1 Skærpelse af straffen for ved chikanøs kørsel at lægge hindringer i vejen for politiet

2.1.1 Gældende ret

2.1.2 Justitsministeriets overvejelser

2.1.3 Den foreslåede ordning

2.2 Skærpelse af straffen for uagtsomt manddrab, uagtsom betydelig legemsbeskadigelse og forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med visse færdselslovsovertrædelser

2.2.1 Gældende ret

2.2.1.1 Uagtsomt manddrab

2.2.1.2 Uagtsom betydelig legemsbeskadigelse

2.2.1.3 Forsætlig fareforvoldelse

2.2.2 Justitsministeriets overvejelser

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1 Udvidelse af anvendelsesområdet for uagtsomt manddrab og uagtsom legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder

2.2.3.2 Skærpelse af straffen for uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder

2.2.3.3 Skærpelse af straffen for uagtsom betydelig legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder

2.2.3.4 Skærpelse af straffen for forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med færdselslovsovertrædelser

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Klima- og miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Danmark skal være et trygt samfund, hvor alle skal kunne færdes sikkert i trafikken. Trafikanter, der ved deres kørsel bevidst sætter sig ud over hensynet til andre trafikanters sikkerhed, skaber fare og utryghed på vejene – og det kan have fatale konsekvenser. Det skal stoppes.

Der skal sættes hårdt ind over for disse hensynsløse trafikanter. Det gælder, uanset om en sådan adfærd i det konkrete tilfælde har resulteret i personskade eller alvorlig tingsskade, idet det ofte vil bero på helt tilfældige omstændigheder, om den fare, som vedkommende ved sin risikobetonede og farlige adfærd udsætter andre for, bliver realiseret.

Regeringen præsenterede derfor den 6. februar 2020 udspillet: ”Vanvidskørsel skal stoppes”. Udspillet indeholder ni konkrete tiltag, der skal bekæmpe vanvidskørsel og styrke trygheden og sikkerheden på de danske veje, herunder øget mulighed for at konfiskere biler, der er anvendt til vanvidskørsel, og markant skærpede straffe for vanvidskørsel.

Dette lovforslag gennemfører de dele af udspillet, som forudsætter ændringer af straffeloven.

Der har ikke indtil nu været fastsat en præcis definition af, hvad der karakteriseres som vanvidskørsel, hvilket har gjort det vanskeligt at beskrive problemets udvikling over tid. Regeringen har derfor på baggrund af oplysninger fra bl.a. politiet foretaget en klar afgrænsning af, hvilke forseelser der indgår i definitionen af begrebet vanvidskørsel.

Den nye definition af vanvidskørsel, som fremover vil blive afspejlet i såvel færdselsloven som i straffeloven, omfatter følgende forseelser:

- uagtsomt manddrab i forbindelse med hensynsløs kørsel mv.,
- uagtsom forvoldelse af betydelig skade på nogens legeme eller helbred i forbindelse med hensynsløs kørsel mv.,
- forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førlighed i forbindelse med færdselslovsovertrædelser,
- særligt hensynsløs kørsel,
- kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t,
- kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover samt
- spirituskørsel med en promille over 2,00.

Med lovforslaget bliver samtlige færdselslovsovertrædelser, der indgår i den nye definition af vanvidskørsel, omfattet af straffelovens bestemmelser om

UDKAST

uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder. Det anses allerede i dag for en særligt skærpende omstændighed, hvis uagtsomt manddrab eller uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begås i forbindelse med særligt hensynsløs kørsel eller spirituskørsel, og med lovforslaget sikres det, at også de groveste hastighedsovertrædelser fremover skal anses som særligt strafskærpende omstændigheder.

I overensstemmelse med udspillet tiltag nummer ni om Justitsministeriets eftersyn af straffniveauet i grove tilfælde af vanvidskørsel har Justitsministeriet endvidere foretaget et eftersyn af praksis vedrørende straffelovens §§ 241, 2. pkt. og 249, 2. pkt., samt straffelovens § 252, stk. 1, når disse overtrædelser er begået i forbindelse med vanvidskørsel mv. Det er på baggrund af dette eftersyn Justitsministeriets vurdering, at det nuværende straffniveau er for lavt. Lovforslaget indeholder derfor forslag om at forhøje straffen for disse overtrædelser med indtil det halve i forhold til det gældende straffniveau.

Endelig foreslås det at skærpe straffen for personer, der ved chikanøs kørsel lægger hindringer i vejen for politiets eftersætning af en anden bil, således at straffen fremover som udgangspunkt fastsættes til ubetinget fængsel i 20 dage.

2. Lovforslaget hovedpunkter

2.1. Skærpelse af straffen for ved chikanøs kørsel at lægge hindringer i vejen for politiet

2.1.1 Gældende ret

Straffelovens § 119 indeholder et særligt strafferetligt værn for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, herunder politifolk.

Efter straffelovens § 119, stk. 1, 1. pkt., straffes den, som øver vold, truer med at øve vold eller offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter trussel om vold mod nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling, med bøde eller fængsel indtil 8 år.

Det følger videre af straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt., at man kan straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis man ellers lægger de

UDKAST

nævnte personer hindringer i vejen for udførelsen af deres tjeneste eller hverv.

Det vil således kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt., at en person ved chikanøs kørsel lægger hindringer i vejen for politiet, herunder i forbindelse med politiets eftersætning af en anden bil.

Straffen for overtrædelse af § 119, stk. 4, afhænger af forholdets karakter.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at der i mindre grove tilfælde, f.eks. hvor en person forsøger at modsætte sig en lovlig anholdelse ved at holde fast i en lygtepæl eller lignende, skal nedlægges påstand om bøde, jf. Folketingstidende 2008-09, A, L 211 som fremsat, side 8075. I Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om forbrydelser mod den offentlige myndighed (§ 119, stk. 4 og § 124, stk. 1-6), pkt. 5.1.2, er bødeniveauet i førstegangstilfælde fastsat til 1.200 kr.

Det fremgår ligeledes af forarbejderne, at der bør være mulighed for at idømme hårdere straffe i grovere tilfælde, hvor centrale dele af myndighedsudøvelsen mv. hindres i at blive udført frit og sikkert, og hvor hindringen kan medføre alvorlige følger for mennesker eller ejendom. Som eksempler herpå fremhæves hindring af politiets adgang til at foretage ransagning af et tilholdssted for en bande-gruppering, herunder rockergrupper, hvor der er en mistanke om, at der opbevares skydevåben. Hindringen kan f.eks. bestå i, at indgangen til tilholdsstedet spærres. Endvidere nævnes tilfælde, hvor politi og brandvæsen mv. forhindres i at nå frem til brændende huse eller nødlidende personer med vejblokader eller »fysiske blokader«, jf. Folketingstidende 2008-09, A, L 211 som fremsat, side 8075.

Straffelovens § 81 oplister en række forhold, som i almindelighed skal indgå som skærpende omstændigheder ved straffastsættelsen. Efter § 81, nr. 2, skal det i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, at gerningen er udført af flere i forening. Derudover skal det efter § 81, nr. 3, i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, at gerningen er særligt planlagt eller led i omfattende kriminalitet.

2.1.2 Justitsministeriets overvejelser

Regeringen præsenterede den 6. februar 2020 udspillet: ”Vanvidskørsel skal stoppes”. Udspillet indeholder ni konkrete tiltag, der skal bekæmpe vanvidskørsel og styrke trygheden og sikkerheden på de danske veje.

UDKAST

I udspillet lægger regeringen bl.a. op til at skærpe straffen for chikanekørsel, der hindrer politiets arbejde.

Rigspolitiet har oplyst, at politiet oplever, at chikanøs kørsel anvendes som en bevidst strategi for at forhindre politiet i at eftersætte andre biler. Dette kan ske, uden at den chikanøse kørsel i sig selv kan anses som hasarderet, hurtig eller risikobetonet. Den chikanøse kørsel hindrer imidlertid politiets efterforskning af forbrydelser og eventuelle pågribelse af gerningsmænd. Herudover kan det potentielt resultere i farlige situationer for både politiet og andre trafikanter, hvis situationen udvikler sig.

Der kan forekomme tilfælde, hvor kørslen ikke opfylder forarbejdernes kriterier om, at kørslen hindrer politiets mulighed for at udføre sin opgave frit og sikkert. Denne form for kørsel vil således i dag i visse tilfælde kunne anses som mindre grov og dermed alene medføre bødestraf, jf. § 119, stk. 4, 1. pkt.

Det er imidlertid Justitsministeriets opfattelse, at denne form for kørsel bør straffes hårdere, da den dels kan modvirke kriminalitetsbekæmpelsen, dels indebærer en potentiel høj farlighed, hvis situationen udvikler sig. Den kan samtidig medføre alvorlige følger for mennesker eller ejendom.

2.1.3 Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås det at ændre ”ellers” til ”i øvrigt” i straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt. Der er alene tale om en sproglig ændring af lovteksten, som har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer om straffniveauet efter bestemmelsen.

Med den foreslåede ændring i bemærkningerne forudsættes det, at straffen i førstegangstilfælde for ved chikanøs kørsel at lægge hindringer i vejen for politiet, herunder ved politiets eftersætning af en anden bil, som udgangspunkt fastsættes til fængsel i 20 dage, der som udgangspunkt bør være ubetinget.

Er lovovertrædelsen af organiseret karakter, herunder begået af flere i forning eller som led i omfattende kriminalitet, vil dette – ligesom i dag – kunne indgå som en yderligere skærpene omstændighed ved straffens fastsættelse, jf. straffelovens § 81, nr. 2 og 3. Det samme gælder, hvis forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, jf. straffelovens § 119, stk. 4, 2. pkt.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der er med lovforslaget ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af praksis efter straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt.

2.2 Skærpelse af straffen for uagtsomt manddrab, uagtsom betydelig legemsbeskadigelse og forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med visse færdselslovsovertrædelser

2.2.1 Gældende ret

2.2.1.1 Uagtsomt manddrab

Det fremgår af straffelovens § 241, 1. pkt., at den, som uagtsomt forvolder en andens død, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpene omstændigheder med fængsel indtil 8 år. Såfremt forholdet er begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, anses dette som en særligt skærpene omstændighed, jf. straffelovens § 241, 2. pkt.

Begrebet ”spirituskørsel” i straffelovens § 241, 2. pkt., omfatter kørsel med en alkoholpromille på over 0,5, jf. Folketingstidende 2004-05 (2. samling), tillæg A, side 7323-26.

Det fremgår herudover af straffelovens § 241, 2. pkt., at det udgør en skærpene omstændighed, hvis forholdet er begået i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2. Færdselslovens § 54, stk. 1, (såkaldt narkokørsel) omhandler alle typer af bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af transport-, bygnings- og boligministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden, herunder også hash (THC), mens det følger af § 54, stk. 2, at et motordrevet køretøj ikke må føres af nogen eller forsøges ført af nogen, som på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende måde.

UDKAST

Færdselslovens § 54, stk. 1, angiver en såkaldt nulgrænse, således at enhver kørsel med et af de i bestemmelsen oplyste stoffer i blodet udgør en overtrædelse af bestemmelsen, uanset om det konkret kan påvises, at indtagelsen af stoffet har påvirket evnen til at føre køretøjet. Receptpligtig medicin er undtaget fra nulgrænsen.

Færdselslovens § 54, stk. 2, indeholder det såkaldte førerevnekriterium, hvorefter det vil udgøre en overtrædelse af bestemmelsen, hvis føreren af en af de i bestemmelsen opregnede grunde er ude af stand til at føre køretøjet på en fuldt betryggende måde. § 54, stk. 2, er f.eks. relevant, når der er indtaget et stof, som ikke er omfattet af nulgrænsen i stk. 1, men som alligevel medfører, at køretøjet ikke kan føres på fuldt betryggende måde. Dette gælder således også ved indtagelsen af receptpligtig medicin.

Vedrørende begrebet ”særligt hensynsløs kørsel” i § 241, 2. pkt., er det forudsat i bestemmelsens forarbejder, at begrebet skal forstås i overensstemmelse med det tilsvarende begreb i færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, jf. Folketingstidende 2004-05 (2. samling), tillæg A, side 7323-26.

Færdselslovens § 126 omhandler tilfælde, hvor der skal ske ubetinget frakendelse af førerretten. Ubetinget frakendelse skal ifølge bestemmelsens stk. 1, nr. 4, bl.a. ske, når føreren forsætligt har voldt skade på andres person eller ting, forsætligt har fremkaldt nærliggende fare herfor eller i øvrigt har ført motordrevet køretøj på en særligt hensynsløs måde.

Begrebet ”særligt hensynsløs kørsel” i færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, skal adskilles fra lovens § 125, stk. 1, nr. 1, som omhandler den situation, hvor føreren under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden har voldt skade på person eller ting eller fremkaldt fare herfor.

Det følger af forarbejderne til færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, jf. Folketingstidende 1974-75 (2. samling), tillæg A, spalte 1995-1997, at det, der adskiller begrebet særligt hensynsløs kørsel i § 126, stk. 1, nr. 4, fra begrebet tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden i § 125, stk. 1, nr. 1, er, at særligt hensynsløs kørsel kræver, at føreren forsætligt har voldt skade eller forsætligt har fremkaldt nærliggende fare for skadetilføjelse, eller i øvrigt har kørt på en særligt hensynsløs måde. En sådan kørsel er karakteriseret ved, at føreren bevidst sætter sig ud over hensynet til andres sikkerhed, og der kræves således, i modsætning til ved § 125, stk. 1, nr. 1, en kvalificeret form for tilregnelser, som i forarbejderne også beskrives som et subjektivt dadelværdigt forhold. Bestemmelsen omfatter eksempelvis

UDKAST

kørsel, der retter sig mod at forulempe eller bringe en anden trafikant i fare (chikanekørsel), hasarderet kørsel, f.eks. for at unddrage sig forfølgning, hård og pågående kørsel, der medfører konkret skadeforvoldelse eller farefremkaldelse, og som udføres med bevidsthed om, at den fører til forulempelse eller farefremkaldelse, samt grove former for kapkørsel, flokkørsel og lignende ”chokkørsel”. Bestemmelsen omfatter også kørsel med køretøjer uden eller med meget betydelig nedsat bremse- eller styreevne eller andre mangler, der kan føre til nærliggende risiko for andre trafikkanter, når risikoen har stået eller måttet stå føreren klart.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at de følger, som kørslen har haft i form af personskade eller materiel skade, ikke kan tillægges afgørende betydning for, om der er tale om særligt hensynsløs kørsel, da det ofte vil bero på tilfældige omstændigheder, som ikke har nogen virkelig sammenhæng med kørselens karakter, om kørslen resulterer i sådanne skader eller ej.

Det fremgår af forarbejderne til § 241, 2. pkt., at strafniveauet i sager om uagtsomt manddrab begået i forbindelse med spirituskørsel, særligt hensynsløs kørsel eller overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, som udgangspunkt er fængsel i 16-18 måneder i normaltilfælde, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 179 som fremsat, side 28.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at det angivne strafniveau kan fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder. En skærpende omstændighed kan være, at gerningsmanden tidligere er straffet for spirituskørsel, særligt hensynsløs kørsel eller anden risikobetonet kørsel, som har medført betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten, og som har været udtryk for betydelig uansvarlighed som fører af et motorkøretøj. Det vil også kunne være en skærpende omstændighed, hvis gerningsmanden tidligere er straffet for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2.

I tilfælde af uagtsomt manddrab i forbindelse med særligt hensynsløs kørsel, hvor der har foreligget en kombination af flere grove overtrædelser af færdselsloven, er det forudsat, at der fastsættes en straf, der er væsentligt strengere end det angivne normalniveau på 16-18 måneders fængsel. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor der er tale om betydelig uansvarlig kørsel over en længere strækning med både betydelige hastighedsoverskridelser og kørsel over for rødt lys eller kørsel venstre om helleanlæg i områder med mange trafikkanter. Det samme gælder sager om uagtsomt manddrab, hvor forholdet

UDKAST

er begået i forbindelse med spirituskørsel eller overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, og hvor kørslen samtidig kan karakteriseres som særligt hensynsløs.

De groveste tilfælde af uagtsomt manddrab i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, skal ifølge forarbejderne føre til straffe på fængsel i op til 5 år, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 179 som fremsat, side 28.

Det forudsættes i øvrigt i forarbejderne, at strafniveauet i sager omfattet af straffelovens § 241 begået i forbindelse med særligt hensynsløs kørsel får en vis afsmittende betydning for domstolenes strafudmåling i de mere alvorlige sager om uagtsomt manddrab i forbindelse med kørsel under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, hvor der f.eks. foreligger et mere subjektivt dadelværdigt forhold, men hvor der ikke kan siges at være tale om en bevidst tilsidesættelse af hensynet til andres sikkerhed, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 179 som fremsat, side 29.

Rigsadvokaten har foretaget en gennemgang af trykt retspraksis vedrørende straffelovens § 241, 2. pkt., om uagtsomt manddrab i forbindelse med hensynsløs kørsel mv. fra de seneste fem år samt eksempler på utrykt retspraksis fra de seneste to år.

På baggrund af gennemgangen har Rigsadvokaten oplyst, at i sager om overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., ses strafniveauet i dag at være fra 1 år og 4 måneders fængsel til 1 år og 6 måneders fængsel, når der alene er tale om et enkelt forhold af overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., som er begået samtidig med overtrædelse af færdselslovens § 53 om spirituskørsel og/eller § 54 om narkokørsel mv.

Rigsadvokaten har endvidere oplyst, at i de tilfælde, hvor der foreligger skærpende omstændigheder, f.eks. hvor kørselsforløbet tillige vurderes at være særligt hensynsløst, og/eller hvor den tiltalte tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet, udmåles straffen i dag som udgangspunkt fra 1 år og 9 måneders fængsel til 2 års fængsel. Der foreligger dog også eksempler på, at domstolene har udmålt straffe fra 2 år og 6 måneder til 3 år i sager, hvor der forelå skærpende omstændigheder.

2.2.1.2 Uagtsom betydelig legemsbeskadigelse

Det fremgår af straffelovens § 249, at den, som uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred, straffes med bøde eller fængsel indtil

UDKAST

4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 8 år. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at såfremt forholdet er begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, anses dette som en særligt skærpende omstændighed.

For så vidt angår definitionerne på henholdsvis spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 og 2, samt særligt hensynsløs kørsel, henvises der til ovenfor under pkt. 2.2.1.1 om uagtsomt manddrab.

Det følger af forarbejderne til § 249, 2. pkt., at strafniveauet i sager om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelser af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, som udgangspunkt er fængsel i 6-8 måneder i normalt tilfælde, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 179 som fremsat, side 28. For nærmere beskrivelse af, hvad der udgør yderligere strafskærpende omstændigheder, henvises der til det ovenfor under pkt. 2.2.1.1. anførte om straffelovens § 241.

Det forudsættes i forarbejderne, at der i de grove tilfælde af uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, som udgangspunkt skal idømmes straffe, der er markant højere end det angivne normalniveau på 6-8 måneders fængsel, og at straffen i de groveste tilfælde som udgangspunkt skal være på et højere niveau end 8-10 måneders fængsel, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 179 som fremsat, side 29.

På samme måde som efter straffelovens § 241 forudsættes det, at strafniveauet i sager omfattet af straffelovens § 249 begået i forbindelse med særligt hensynsløs kørsel fremover får en vis afsmittende betydning for domstolens strafudmåling i de mere alvorlige sager om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med kørsel under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, hvor der f.eks. foreligger et mere subjektivt dadelværdigt forhold, men hvor der ikke kan siges at være tale om en bevidst tilsidesættelse af hensynet til andres sikkerhed.

Rigsadvokaten har foretaget en gennemgang af trykt retspraksis vedrørende straffelovens § 249, 2. pkt., om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med hensynsløs kørsel mv. fra de seneste fem år samt eksempler på utrykt retspraksis fra de seneste to år.

UDKAST

På baggrund af gennemgangen har Rigsadvokaten oplyst, at der i sager om overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., hvor der alene er tale om overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., som er begået samtidig med overtrædelse af færdselslovens § 53 om spirituskørsel og/eller § 54 om narkokørsel mv., som udgangspunkt i dag udmåles straffe fra 60 dage til 6 måneders fængsel.

Rigsadvokaten har endvidere oplyst, at der i sager om overtrædelse af § 249, 2. pkt., hvor der tillige dømmes for overtrædelse af straffelovens § 252, og kørselsforløbet vurderes at være særligt hensynsløst, eller hvor den tiltalte tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet, i dag ses udmålt straffe i niveaueet fra 8 måneder til 1 års fængsel.

Eksempler på de groveste tilfælde af overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., involverer sager, hvor der tillige straffes for f.eks. flere forhold af overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., og/eller overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., og hvor kørselsforløbet tillige vurderes at være særligt hensynsløst, eller hvor den tiltalte tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet. I disse sager har domstolene udmålt straffe på op til 3 års fængsel.

2.2.1.3 Forsætlig fareforvoldelse

Det følger af straffelovens § 252, stk. 1, at den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed, skal straffes med fængsel indtil 8 år.

Det følger af forarbejderne til § 252, at bestemmelsen er et konkret faredelikt, hvilket indebærer, at der i det enkelte tilfælde skal kunne føres bevis for, at der objektivt set har været fare for en anden persons liv eller førlighed, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, side 2936. Endvidere kræves det, at gerningsmanden har handlet med forsæt, dvs. med kendskab til situationens omstændigheder og bevidsthed om, at der forvoldes fare. Faren skal efter bestemmelsens ordlyd have været "nærliggende". I dette udtryk antages at ligge et krav om, at der har været tale om en åbenbar og væsentlig risiko for følgens indtræden.

Det følger af forarbejderne til straffelovens § 241, 2. pkt., og 249, 2. pkt., jf. jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 179 som fremsat, side 29, at den udmålingspraksis, som domstolene på baggrund af lovforslaget fastlægger i forhold til sager omfattet af straffelovens §§ 241 og 249, forudsættes at få en afsmittende betydning for domstolenes strafudmåling i sager omfattet af straffelovens § 252 om forsætlig fareforvoldelse.

Der henvises i øvrigt til det ovenfor anførte under pkt. 2.2.1.1. og 2.2.1.2. om straffniveaue for overtrædelser af straffelovens §§ 241 og 249.

Rigsadvokaten har foretaget en gennemgang af trykt retspraksis vedrørende straffelovens § 252 om forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med færdselslovsovertrædelser fra de seneste 10 år samt eksempler på utrykt retspraksis fra de seneste to år. På baggrund af gennemgangen har Rigsadvokaten oplyst, at i sager om overtrædelse af straffelovens § 252 ses straffniveaue i dag at være fra 7 dage til 4 måneders fængsel, når der alene er tale om et enkelt forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 252.

I de tilfælde, hvor der er tale om flere forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 252, udmåles straffen i dag fra 4 måneder til 8 måneders fængsel.

2.2.2 Justitsministeriets overvejelser

Som led i regeringens udspil mod vanvidskørsel blev der som noget nyt foretaget en klar afgrænsning af, hvilke forseelser der indgår i definitionen af begrebet vanvidskørsel. Det drejer sig om følgende forseelser, der må anses for særligt alvorlige og med en særligt høj farlighed:

- uagtsomt manddrab i forbindelse med hensynsløs kørsel mv. (straffelovens § 241, 2. pkt.),
- uagtsom forvoldelse af betydelig skade på nogens legeme eller helbred i forbindelse med hensynsløs kørsel mv. (straffelovens § 249, 2. pkt.),
- forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førlighed i forbindelse med færdselslovsovertrædelser (straffelovens § 252, stk. 1),
- særligt hensynsløs kørsel,
- kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t,
- kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover samt
- spirituskørsel med en promille over 2,00.

Det er Justitsministeriets vurdering, at samtlige færdselsovertrædelser, som er omfattet af regeringens definition på vanvidskørsel, fremover bør indgå som særligt skærpene omstændigheder ved fastsættelse af straffen for uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i trafikken. I dag anses alene særligt hensynsløs kørsel, spirituskørsel og narkokørsel mv., men ikke rene hastighedsoverskridelser, som straffskærpene omstændigheder i sådanne sager.

UDKAST

Det foreslås på den baggrund at ændre straffelovens § 241, 2. pkt., og § 249, 2. pkt., således at det fremgår af bestemmelserne, at det anses som en særligt skærpende omstændighed, hvis henholdsvis uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begås i forbindelse med de groveste hastighedsoverskridelser.

I overensstemmelse med regeringens definition på vanvidskørsel forstås der ved de groveste hastighedsovertrædelser kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t samt kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover.

Det er endvidere Justitsministeriets vurdering, at det nuværende strafniveau i sager om overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt. og § 249, 2. pkt., ikke i tilstrækkelig grad afspejler, at der er tale om grove overtrædelser af færdselsloven, hvor føreren fuldstændig sætter sig ud over hensynet til andre menneskers liv og sikkerhed. På samme måde er det Justitsministeriets vurdering, at strafniveauet i straffelovens § 252, stk. 1, i forbindelse med færdselslovovertrædelser ikke i tilstrækkelig grad afspejler den væsentlige risiko for alvorlige personskader, som lovovertrædelserne medfører.

Det foreslås på den baggrund at skærpe strafniveauet i straffelovens § 241, 2. pkt., om uagtsomt manddrab i forbindelse med hensynsløs kørsel mv., § 249, 2. pkt., om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med hensynsløs kørsel mv., samt straffelovens § 252, stk. 1, om forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med færdselslovovertrædelser.

En skærpelse af strafniveauet skal sende et utvetydigt signal om, at denne form for adfærd i trafikken er uacceptabel.

2.2.3 Den foreslåede ordning

2.2.3.1 Udvidelse af anvendelsesområdet for uagtsomt manddrab og uagtsom legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder

Det foreslås at udvide straffelovens § 241, 2. pkt., om uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder og § 249, 2. pkt., om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder til også at omfatte de groveste hastighedsovertrædelser.

Ændringen indebærer, at bestemmelserne fremover vil omfatte henholdsvis uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået ved

UDKAST

kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t samt ved kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover.

Hermed vil bestemmelserne således omfatte samtlige færdselsovertrædelser i den nye definition af vanvidskørsel, som beskrevet ovenfor under punkt 2.2.2.

2.2.3.2 Skærpelse af straffen for uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder

Det foreslås endvidere, at strafniveauet i sager om uagtsomt manddrab begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel forhøjes med indtil det halve. Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for uagtsomt manddrab begået ved kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t samt ved kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover, fastsættes på et tilsvarende niveau.

Forslaget indebærer herved, at en overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., der i dag ville blive straffet med 18 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med omkring 2 år og 3 måneders fængsel.

Herudover vil der – ligesom det er tilfældet efter gældende ret – skulle fastsættes en straf, der er væsentlig strengere end det angivne normalniveau i tilfælde af uagtsomt manddrab begået i forbindelse med særligt hensynsløs kørsel, hvor der har foreligget en kombination af flere grove overtrædelser af færdselsloven.

Rigsadvokaten har oplyst, at der i tilfælde, hvor et kørselsforløb omfattet af § 241, 2. pkt., tillige vurderes at have været særligt hensynsløst, i praksis ses at være udmålt straffe fra 1 år og 9 måneders fængsel til 2 års fængsel.

Forslaget indebærer herved, at en overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., hvor der samtidig foreligger yderligere skærpende omstændigheder, der i dag ville blive straffet med 2 års fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 3 år fængsel.

Henset til, at de groveste tilfælde af uagtsomt manddrab i forbindelse med særligt hensynsløs kørsel, spirituskørsel eller overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, i dag allerede forudsættes at føre til en straf på op til 5 års fængsel, foreslås strafniveauet for disse overtrædelser dog kun forhøjet med 1 år.

Forslaget indebærer herved, at en særligt grov overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., der i dag ville blive straffet med 5 års fængsel, fremover som udgangspunkt skal straffes med 6 års fængsel.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

2.2.3.3 Skærpelse af straffen for uagtsom legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder

Det foreslås ligeledes, at strafniveauet i sager om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel forhøjes med indtil det halve. Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået ved kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t samt ved kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover, fastsættes på et tilsvarende niveau.

Forslaget indebærer herved, at en overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., der i dag ville blive straffet med 8 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 1 års fængsel.

Forslaget indebærer ligeledes, at strafniveauet for de grove tilfælde af uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, hvor det i dag forudsættes, at der idømmes straffe, der er markant højere end 6-8 måneder, skal forhøjes med indtil det halve.

Rigsadvokaten har oplyst, at der i tilfælde, hvor et kørselsforløb omfattet af straffelovens § 249, 2. pkt., vurderes at have været særligt hensynsløst, i praksis ses at være udmålt straffe i niveauet fra 8 måneder til 1 års fængsel.

Forslaget indebærer herved, at en grov overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., der i dag ville blive straffet med 1 års fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 1 år og 6 måneders fængsel.

UDKAST

Straffen for de groveste tilfælde af uagtsom betydelig legemsbeskadigelse, forudsættes i dag at være på et højere niveau end 8-10 måneder.

Rigsadvokaten har oplyst, at der i tilfælde, hvor der straffes for f.eks. flere overtrædelser af straffelovens § 249, 2. pkt. eller § 241, 2. pkt., og hvor kørselsforløbet tillige vurderes at have været særligt hensynsløst, i praksis ses at være udmålt straffe op til 3 års fængsel.

Henset til strafniveauet for de groveste overtrædelser af straffelovens § 249, 2. pkt., der er udviklet i retspraksis, foreslås strafniveauet for disse overtrædelser kun forhøjet med 1 år.

Forslaget indebærer således, at særligt grove overtrædelser af straffelovens § 249, 2. pkt., der i dag ville blive straffet med 3 års fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 4 års fængsel.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

2.2.3.4 Skærpende af straffen for forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med færdselslovsovertrædelser

Det foreslås endelig, at strafniveauet i sager om forsætlig fareforvoldelse fremover forhøjes med indtil det halve, når fareforvoldelsen er forårsaget i forbindelse med færdselslovsovertrædelser. Forhøjelsen af strafniveauet er ikke begrænset til overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1, i forbindelse med vanvidskørsel, men forudsættes at omfatte overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1, ved enhver færdselslovsovertrædelse. Dette skyldes, at det er overtrædelsen af straffelovens § 252, stk. 1, begået i forbindelse med færdselslovsovertrædelser, der i sig selv udgør vanvidskørsel.

Rigsadvokaten har oplyst, at strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 252 i forbindelse med færdselslovsovertrædelser i dag ses at være fra 7 dage til 4 måneders fængsel ved enkeltstående overtrædelser og fra 4 måneder til 8 måneders fængsel ved flere forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 252.

Forslaget indebærer herved, at en overtrædelse af straffelovens § 252 i forbindelse med færdselslovsovertrædelser, der i dag ville blive straffet med 4 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 6 måneders fængsel, mens en overtrædelse, der i dag ville blive straffet med 8 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 1 års fængsel.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige for 5,2 mio. kr. årligt fuldt indfaset, hvilket kan henføres til merudgifter i kriminalforsorgen som følge af det skærpede strafniveau.

Lovforslaget har ingen implementeringskonsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- eller miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Danske Advokater, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Forsikring og Pension, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Lovforslaget forventes at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige for 5,2 mio. kr. årligt fuldt indfaset, hvilket kan henføres til merudgifter i kriminalforsorgen som følge af det skærpede straffniveau.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

UDKAST

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt., at den der ellers, dvs. på anden måde end omfattet af bestemmelsens stk. 1 eller 2, lægger de nævnte personer hindringer i vejen for udførelsen af deres tjeneste eller hverv, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det vil bl.a. kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt., hvis en person ved chikanøs kørsel lægger hindringer i vejen for politiet, herunder for politiets eftersætning af en anden bil.

Det foreslås i lovforslaget § 1, nr. 1, at ordet ”ellers” i straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt., ændres til ”i øvrigt”.

Der er alene tale om en sproglig ændring af lovteksten, som har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for strafniveauet efter bestemmelsen.

UDKAST

Med den foreslåede ændring er det forudsat, at straffen for ved chikanøs kørsel at lægge hindringer i vejen for politiets eftersætning af en anden bil i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsættes til fængsel i 20 dage, der som udgangspunkt bør være ubetinget.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af den gældende retstilstand.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af straffelovens § 241, 1. pkt., at den, som uagtsomt forvolder en andens død, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 8 år. Såfremt forholdet er begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, anses dette som en særligt skærpende omstændighed, jf. straffelovens § 241, 2. pkt.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 2, at straffelovens § 241, 2. pkt., ændres, så det fremgår af bestemmelsen, at det også anses som en særligt skærpende omstændighed, hvis uagtsomt manddrab begås i forbindelse med de groveste hastighedsoverskridelser.

Begrebet ”de groveste hastighedsovertrædelser” omfatter kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t samt kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover.

Med forslaget forudsættes det, at strafniveauet i sager om uagtsomt manddrab begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, forhøjes med indtil det halve. Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for uagtsomt manddrab begået i forbindelse med de groveste hastighedsoverskridelser fastsættes på et tilsvarende niveau.

UDKAST

Forslaget indebærer herved, at en overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., i normaltilfælde, der i dag ville blive straffet med 18 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 2 år og 3 måneders fængsel.

En yderligere skærpende omstændighed, som gør, at forholdet skal bedømmes strengere end normalniveauet, kan være, at gerningsmanden tidligere er straffet for særligt hensynsløs kørsel, spirituskørsel eller overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller for anden risikobetonet kørsel. Det vil ligeledes være en yderligere skærpende omstændighed, hvis gerningsmanden tidligere er straffet for kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t samt ved kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover.

Der vil endvidere – ligesom det er tilfældet efter gældende ret – skulle fastsættes en straf, der er væsentlig strengere end det angivne normalniveau i tilfælde af uagtsomt manddrab begået i forbindelse med særligt hensynsløs kørsel, hvor der har foreligget en kombination af flere grove overtrædelser af færdselsloven.

Det kan – som det også er tilfældet efter gældende ret – f.eks. være tilfælde, hvor der er tale om betydelig uansvarlig kørsel over en længere strækning med både betydelige hastighedsoverskridelser og kørsel over for rødt lys eller kørsel venstre om helleanlæg i områder med mange trafikanter. Det samme gælder sager om uagtsomt manddrab, hvor forholdet er begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller ved de groveste hastighedsovertrædelser, og hvor kørslen samtidig kan karakteriseres som særligt hensynsløs.

Strafniveauet for overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., under skærpende omstændigheder, der i dag ifølge retspraksis ligger mellem 1 år og 9 måneders fængsel og 2 års fængsel, forudsættes tilsvarende forhøjet med indtil det halve.

Forslaget indebærer således, at en overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., hvor der samtidig foreligger skærpende omstændigheder, der i dag som udgangspunkt ville blive straffet med 2 års fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 3 års fængsel.

UDKAST

Strafniveauet i de groveste tilfælde af uagtsomt manddrab i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, der i dag forudsættes at føre til en straf på op til 5 års fængsel, forudsættes forhøjet med 1 års fængsel, og disse tilfælde vil således fremover som udgangspunkt skulle straffes med 6 års fængsel.

Forslaget indebærer herved, at en særligt grov overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., der i dag ville blive straffet med 5 års fængsel, fremover som udgangspunkt skal straffes med 6 års fængsel.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af straffelovens § 249, at den, som uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpene omstændigheder med fængsel indtil 8 år. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at såfremt forholdet er begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, anses dette som en særligt skærpene omstændighed.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 3, at straffelovens § 249, 2. pkt., ændres, så det fremgår af bestemmelsen, at det også anses som en særligt skærpene omstændighed, hvis uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begås i forbindelse med de groveste hastighedsoverskridelser.

Begrebet ”de groveste hastighedsovertrædelser” omfatter kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t samt kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover.

Med forslaget forudsættes det, at strafniveauet i sager om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, forhøjes

UDKAST

med indtil det halve. Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med de groveste hastighedsoverskridelser fastsættes på et tilsvarende niveau.

Forslaget indebærer herved, at en overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., i normalt tilfælde, der i dag ville blive straffet med 8 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 1 års fængsel.

For nærmere beskrivelse af, hvad der kan udgøre yderligere strafskærpende omstændigheder henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Strafniveauet for de grove tilfælde af uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, som i dag ifølge retspraksis ses at være fra 8 måneder til 1 års fængsel, forudsættes ligeledes forhøjet med indtil det halve. Forslaget indebærer herved, at en grov overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., der i dag ville blive straffet med 1 års fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 1 år og 6 måneders fængsel.

Strafniveauet for de groveste tilfælde af uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, som i dag ifølge retspraksis ses at være på op til 3 års fængsel, forudsættes forhøjet med 1 år. Forslaget indebærer herved, at ved en særligt grov overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., der i dag ville blive straffet med 3 års fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 4 års fængsel.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af straffelovens § 252, stk. 1, at den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed, skal straffes med fængsel indtil 8 år.

UDKAST

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 4, at ordet ”volder” i straffelovens § 252, *stk. 1*, ændres til ”forvolder”.

Der er alene tale om en sproglig ændring af lovteksten, som har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer om strafniveauet efter bestemmelsen.

Med den foreslåede ændring er det forudsat, at straffen for forsætlig fareforvoldelse efter straffelovens § 252, *stk. 1*, forårsaget i forbindelse med færdselslovsovertrædelser fremover skal forhøjes med indtil det halve.

Rigsadvokaten har oplyst, at strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 252 i forbindelse med færdselslovsovertrædelser i dag ses at være fra 7 dage til 4 måneders fængsel ved enkeltstående overtrædelser og fra 4 måneder til 8 måneders fængsel ved flere forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 252.

Forslaget indebærer herved, at en overtrædelse af straffelovens § 252 i forbindelse med færdselslovsovertrædelser, der i dag ville blive straffet med 4 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 6 måneders fængsel, mens en overtrædelse, der i dag ville blive med 8 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 1 års fængsel.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

De foreslåede strafskærpelser angår alene forsætlig fareforvoldelse begået i forbindelse med færdselslovsovertrædelser. Der er ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af den gældende retstilstand.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

UDKAST

Det foreslås i lovforslagets § 2, at loven træder i kraft den 1. marts 2021.

Det følger af straffelovens § 3, at spørgsmålet om straf for handlinger, som er foretaget før lovens ikrafttræden, efter lovens ikrafttræden skal afgøres efter de nye regler, men at afgørelsen dog ikke må blive strengere end efter de tidligere regler. De foreslåede strafskærpelser får derfor virkning for forhold begået efter lovens ikrafttræden.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Færøerne har således pr. 1. marts 2010 overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, mens der for Grønland gælder en særlig kriminallov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 976 af 17. september 2019 som ændret ved bl.a. § 1 i lov nr. 349 af 2. april 2020, lov nr. 882 af 16. juni 2020, lov nr. 883 af 16. juni 2020 og senest ændret ved lov nr. 968 af 26. juni 2020, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 119. --- <i>Stk. 2-3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Lægger nogen ellers de nævnte personer hindringer i vejen for udførelsen af deres tjeneste eller hverv, straffes han med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Ved fastsættelse af straffen skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.</p>	<p>1. I § 119, stk. 4, 1. pkt. ændres »ellers« til: »i øvrigt«.</p>
<p>§ 241. Den, som uagtsomt forvolder en andens død, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 8 år. Er forholdet begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, anses dette som en særligt skærpende omstændighed.</p>	<p>2. I § 241, 2. pkt., ændres »eller særligt hensynsløs kørsel« til: »særligt hensynsløs kørsel eller de groveste hastighedsovertrædelser.«.</p>

UDKAST

<p>§ 249. Den, som uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 8 år. Er forholdet begået i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særligt hensynsløs kørsel, anses dette som en særligt skærpende omstændighed.</p>	<p>3. I § 249, 2. pkt., ændres »eller særligt hensynsløs kørsel« til: »særligt hensynsløs kørsel eller de groveste hastighedsovertrædelser.«.</p>
<p>§ 252. Med fængsel indtil 8 år straffes den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed. <i>Stk. 2-3. ---</i></p>	<p>4. I § 252, <i>stk. 1</i>, ændres »volder« til: »forvolder«.</p>